

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. rugsėjo 20 d.
(OR. en)

13215/23
ADD 3

ECOFIN 902
FIN 937
UEM 250

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. rugsėjo 19 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 545 final
Dalykas:	PRIEDAS prie KOMISIJOS ATASKAITOS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės tolesnio įgyvendinimo

---

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 545 final ANNEX 2.

_____

Priedama: COM(2023) 545 final

Briuselis, 2023 09 19
COM(2023) 545 final

ANNEX 2

PRIEDAS

prie

**KOMISIJOS ATASKAITOS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI
dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės tolesnio įgyvendinimo**

II priedas. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę įgyvendinamų priemonių tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių atšaukimas

Pagal Reglamento (ES) 2021/241 (toliau – EGADP reglamentas) 24 straipsnio 3 dalies antrą sakinį „[p]atenkinamas tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimas suponuoja, kad atitinkama valstybė narė neatšaukė priemonių, susijusių su pirmiau tinkamai pasiektomis tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis“. Šiame dokumente nustatoma šios nuostatos taikymo sistema. Jame atsižvelgiama į Europos Audito Rūmų rekomendaciją¹ ir užtikrinamas teisinis aiškumas ir skaidrumas dėl proceso, kurio turi būti laikomasi atšaukimo atveju, užtikrinant tolesnį EGADP įgyvendinimą. Komisija gali peržiūrėti ir iš dalies pakeisti šią metodiką, kai įgis daugiau jos taikymo patirties.

1. Atšaukimo taikymo sritis

Tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės atšaukimas – tai toks atvejis, kai tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė, kuri pirmiau pagrįstai laikyta patenkinamai pasiekta (ir už kurią valstybei narei sumokėta), nebegali būti laikoma patenkinamai pasiekta.

Kadangi reglamente daroma nuoroda į tai, kad priemonių neatšaukia „*atitinkama valstybė narė*“, 24 straipsnio 3 dalies antras sakinytas taikomas tik atšaukimui, kuris dėl valstybės narės veiksmų ar neveikimo yra jai priskirtinas². Ši padėtis nebūtinai reiškia padėtį, kai tarpinės arba siektinos reikšmės tiesiog nustojama siekti. Todėl reglamentu nėra nustatoma, kad visos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės turi būti nuolat pasiektos per visą EGADP įgyvendinimo laikotarpį, kad nebūtų laikoma, jog jos atšauktos. Atsižvelgiant į tai, tarpinės ar siektinos reikšmės atšaukimas, kuris nėra priskirtinas valstybei narei, nėra laikomas pagrindu taikyti EGADP reglamento 24 straipsnio 3 dalį³.

Atšaukimo priskyrimas valstybei narei gali būti susijęs ne tik su vyriausybės veiksmais ar neveikimu, bet ir su kitų valstybės institucijų, viešųjų įstaigų ir valstybinių įmonių veiksmais ar neveikimu⁴.

---

¹ Specialioji ataskaita 07/2023: Komisijos EGADP kontrolės sistemos struktūra.

² Tokį atitinkamos valstybės narės veiksmų aiškinimą patvirtina EGADP reglamento redakcijos kitomis kalbomis. Pavyzdžiui, tekstas prancūzų kalba: „*Le fait d'avoir atteint les jalons et cibles de manière satisfaisante présuppose que l'État membre concerné n'a pas annulé les mesures liées aux jalons et cibles précédemment atteints de manière satisfaisante*“.

³ Pavyzdžiui, jei infrastruktūra, į kurią investuota, sunaikinama ištikus gaivalinei nelaimėi, tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės nebegalima laikyti patenkinamai pasiekta, tačiau ją atšaukė ne valstybė narė. Kitas pavyzdys: MVĮ gauna subsidiją, o paskui tampa nemoki, tačiau tai lėmė ne valstybės narės veiksmai ar neveikimas.

⁴ Pavyzdžiui, jei tarpinės reikšmės pasiekimas reiškia, kad turi įsigalioti teisės aktas, ir laikyta, kad ji patenkinamai pasiekta, tačiau vėliau teismas teisės aktą panaikina, laikoma, kad valstybė narė atliko atšaukimą, ir ji turėtų skubiai imtis veiksmų siekdama užtikrinti, kad būtų priimtas naujas teisės aktas, kuriuo būtų laikomasi su tarpine reikšme susijusių reikalavimų.

Atvejai, kurių negalima laikyti atšaukimu

Tai, kad valstybė narė neįgyvendina tolesnių reformos ar investicijos etapų, *prima facie* nereiškia, kad pirmiau patenkinamai pasiektos tarpinės reikšmės ar siektinos reikšmės yra atšaukiamos, tačiau tai gali turėti įtakos vėlesnės tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės patenkinamam pasiekimui.

Reformos ar investicijos pakeitimas, kurį atlikus ir toliau būtų laikomasi susijusiai tarpinei reikšmei ar siektinai reikšmei taikomų reikalavimų, neturėtų būti laikomas atšaukimu. Šiuo atžvilgiu elementų, kurie nėra reikalingi tam, kad atitinkama tarpinė arba siektina reikšmė būtų patenkinamai pasiekta, pakeitimai negali būti pagrindas laikyti, kad tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė yra atšaukta.

Konkrečiu atveju, **kai įsipareigojimo apsaugoti Sąjungos finansinius interesus pažeidimas lemtų tarpinės arba siektinos reikšmės atšaukimą**, valstybė narė turėtų imtis veiksmų siekdama užtikrinti, kad tarpinė arba siektina reikšmė vis tiek būtų pasiekta. Jei valstybė narė tokių veiksmų per pagrįstą laikotarpį nesiimtų, būtų taikomas EGADP reglamento 24 straipsnio 3 dalies antras sakiny.

Atvejis, kai valstybė narė atšaukia tarpinę ar siektiną reikšmę, skiriasi nuo atvejo, kai nustatoma (*ex post*), kad įrodymai, kuriais buvo grindžiamas mokėjimo prašymas, yra neteisingi. Tuo atveju, kai Komisija nustato, pavyzdžiui, atlikusi *ex post* auditus, kad įrodymai, kuriais buvo pagrįstas mokėjimo prašymas, yra neteisingi, turėtų būti suprantama, kad tarpinė arba siektina reikšmė pirmiausia neturėjo būti laikoma patenkinamai pasiekta. Tokiais atvejais lėšos susigrąžinamos remiantis finansavimo susitarimo 19 straipsnio 2 dalies a punktu.

Atšaukimo rizika

Valstybė narė gali atšaukti ir investicijas, ir reformas, tačiau rizika, kad pati valstybė narė atšauks su reforma susijusią tarpinę reikšmę ir (arba) siektiną reikšmę, yra didesnė nei su investicijos atšaukimu susijusi rizika. Kai investicija įvykdoma ir yra įvertinama kaip patenkinamai įvykdyta, mažai tikėtina, kad valstybės narės ims veiksmų tokiai investicijai atšaukti. Tai atitinka šios nuostatos, kuri buvo įtraukta į derybas siekiant užtikrinti, kad reformos nebūtų atšaukiamos, parengiamųjų darbų dokumentus⁵.

2. Atšaukimų nustatymo procesas

Atlikdama preliminarų kiekvieno mokėjimo prašymo vertinimą, Komisija nagrinės, ar jame yra kokių nors įrodymų, kad valstybė narė atšaukė tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes. Tai bus daroma remiantis:

---

⁵ Neatšaukimo užtikrinimo principas siejamas su tuo, kad EGADP, pagal kurią finansuojamos ir valstybių narių reformos, ir investicijos, yra nauja priemonė. Visų pirma ši nuostata buvo įtraukta remiantis logika, kad ilgalaikis EGADP poveikis labai priklauso nuo tolesnio reformų įgyvendinimo, kuris dėl politikos formavimo proceso pobūdžio ir struktūros galėtų būti atšauktas kitais valstybės narės veiksmais, prieštaraujančiais šiam įgyvendinimui.

1. *mokėjimo prašymu*. Pagal mokėjimo prašymo šabloną valstybės narės teikdamos kiekvieną mokėjimo prašymą turėtų Komisijai patvirtinti, kad pirmiau patenkinamai pasiektos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės nėra atšauktos. Valstybei narei to nepatvirtinus (arba aiškiai patvirtinus, kad tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės yra atšauktos), Komisija atliks tolesnius tyrimus;
2. *valstybės narės pranešimais*. Pagal veiklos susitarimų 2.2 punktą reikalaujama, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie visus dokumentų, įtrauktų į tikrinimo mechanizmą, kurį taikant buvo atliktas vertinimas, pakeitimus, kurie yra svarbūs ir galėtų daryti poveikį tokiam vertinimui arba būsimų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių vertinimui;
3. *bet kokiais papildomais įrodymais, kuriuos Komisija gali gauti*. Įrodymų, kad valstybė narė atšaukė pirmiau patenkinamai pasiektas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, Komisija gali gauti naudodamasi alternatyviais šaltiniais (pavyzdžiui, Europos semestru, suinteresuotųjų subjektų pateikta informacija arba *ex post* audитаais).

Remiantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, jei valstybė narė savo mokėjimo prašyme patvirtina, kad priemonės, susijusios su pirmiau patenkinamai pasiektomis tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, nebuvo atšauktos, ir Komisija neturi priešingą faktą patvirtinančių įrodymų, tai bus patvirtinta teikiant preliminarų atitinkamo mokėjimo prašymo vertinimą Ekonomikos ir finansų komitetui.

Manydama, kad valstybė narė *galėjo* atšaukti pirmiau patenkinamai pasiekta laikytą tarpinę ar siektiną reikšmę, Komisija gali, remdamasi finansavimo susitarimo 6 straipsnio 4 dalimi, paprašyti papildomos informacijos ir atlikti tikrinimus arba patikras vietoje, kad nustatytų, ar valstybė narė atliko atšaukimą.

3. Valstybei narei priskirtino atšaukimo pasekmės

Jei Komisija, laikydamasi EGADP reglamento 24 straipsnio 3 dalies, mano, kad valstybė narė atšaukė priemonę, susijusią su pirmiau patenkinamai pasiekta tarpine arba siektina reikšme, jokia kita tarpinė ar siektina reikšmė nebus laikoma patenkinamai pasiekta tol, kol nebus išspręstas atšaukimo klausimas.

Valstybė narė gali išspręsti tarpinės ar siektinos reikšmės atšaukimo klausimą imdamasi veiksmų, kuriais užtikrintų, kad tarpinė arba siektina reikšmė vėl būtų laikoma patenkinamai pasiekta.

Tuo atveju, kai valstybė narė nesiima veiksmų, Komisija tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės atšaukimo klausimą sprendžia grąžindama Sąjungos biudžetą į tokią padėtį, tarsi ta tarpinė ar siektina reikšmė niekada nebūtų buvusi laikyta patenkinamai pasiekta.

Komisija atšaukimo klausimą spęs sustabdydama lėšų išmokėjimą pagal vėlesnius mokėjimo prašymus. Dėl to bus sustabdomas sumos, lygios valstybės narės gautai sumai, kurią galima priskirti atšauktai tarpinei arba siektinai reikšmei, išmokėjimas ir, jei per šešis mėnesius nebus imtasi jokių veiksmų, ji bus išskaičiuota. Šiuo tikslu Komisija taikys dalinio sustabdymo metodiką, išsamiai aprašytą 2023 m. vasario 21 d. komunikato „Dveji

*Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės taikymo metai. Unikali ES žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos priemonė*⁶ II priede.

Pagal dalinio sustabdymo metodiką, siekiant užtikrinti veiksmingą EGADP lėšų panaudojimą ir apsaugoti finansinius Sąjungos interesus, nepasiekus tarpinių ar siektinų reikšmių, susijusių su valstybės narės audito ir kontrolės sistema, kurios buvo būtinos siekiant laikytis EGADP reglamento 22 straipsnio, visi daliniai mokėjimai ir visi būsimi daliniai mokėjimai sustabdomi. Laikantis to paties požiūrio, jei atšaukimas yra susijęs su tokiais tarpinėmis reikšmėmis ar siektinomis reikšmėmis, jokia kita tarpinė reikšmė ar siektina reikšmė nebus laikoma patenkinamai pasiekta tol, kol valstybė narė neištaisys su atšaukimu susijusios padėties.

4. Valstybei narei priskiriamo atšaukimo atveju taikoma teisinė sistema ir procedūra

Laikydamosi EGADP reglamento 24 straipsnio 3 dalies, Komisija atsižvelgs į galimus atitinkamos valstybės narės atliktus atšaukimus vertindama jos po to pateiktus mokėjimo prašymus.

EGADP reglamento 24 straipsnio 6 dalis susijusi su atveju, kai Komisija, atlikusi preliminarų vertinimą, nustato, kad tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės nebuvo patenkinamai pasiektos. Ši nuostata taip pat taikoma tuo atveju, kai atitinkama valstybė narė atšaukia priemones, susijusias su pirmiau patenkinamai pasiektomis tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis, atsižvelgiant į tai, kad ir tokiu atveju šių tarpinių reikšmių arba siektinų reikšmių nebegalima laikyti patenkinamai pasiektomis.

Kadangi atlikus vertinimą priemonė, susijusi su tarpine arba siektina reikšme, nebėra laikoma patenkinamai įvykdyta, Komisija laikysis 24 straipsnio 6 dalyje nustatytos procedūros dėl neigiamo preliminarų vertinimo.

Procedūra:

- pirma, Komisija informuos valstybę narę, kad atlikus vertinimą tarpinė arba siektina reikšmė nebėra laikoma patenkinamai pasiekta. Valstybei narei bus išsamiai paaiškintos neigiamo preliminarų vertinimo priežastys. Antra, valstybė narė gali per vieną mėnesį nuo Komisijos vertinimo pateikti savo pastabas. Trečia, jei atitinkamos valstybės narės pastabų nepakaks tam, kad būtų galima pakeisti neigiamą preliminarų vertinimą, Komisija priims sprendimą dėl sustabdymo. Galiausiai, pagal 24 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą, jei valstybė narė neišsprendžia atšaukimo klausimo per šešis mėnesius nuo sustabdymo imdamasi veiksmų, kuriais užtikrintų, kad atitinkama tarpinė arba siektina reikšmė galėtų būti įvertinta kaip patenkinamai pasiekta, Komisija pagal EGADP reglamento 24 straipsnio 8 dalį sumažins išmokėtinų lėšų sumą;
- siekdama nustatyti sumą, kurios išmokėjimas turi būti sustabdytas, Komisija, taikydama dalinio mokėjimo metodiką, apskaičiuos tarpinės arba siektinos reikšmės,

---

⁶ https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/COM_2023_99_1_EN.pdf

kurią atitinkama valstybė narė atšaukė ir kuri dėl to nebegali būti laikoma patenkinamai pasiekta, vertę⁷;

- tuo pat metu Komisija toliau vykdys preliminarų vertinimą, kad nustatytų, ar patenkinamai pasiektos mokėjimo prašyme nurodytos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės, ir pateiks savo išvadas Ekonomikos ir finansų komitetui;
- Komisija išspręs atšaukimo klausimą priimdama sprendimą dėl sustabdymo ir taip užtikrindama, kad būtų apsaugotas Sąjungos biudžetas, t. y. liktų toks, koks būtų buvęs tuo atveju, jei nebūtų atliktas mokėjimas, susijęs su atšaukta tarpine ar siektina reikšme. Atsižvelgiant į tai, kad po sustabdymo valstybei narei neskiriama su jokia tarpine ar siektina reikšme, kuri nebuvo patenkinamai pasiekta, susijusių lėšų, atšaukimo klausimas laikomas išspręstu laikantis EGADP reglamento 24 straipsnio 3 dalies. Tada Komisija galės įvertinti mokėjimo prašyme nurodytas tarpines ir siektinas reikšmes ir patvirtinti atitinkamą finansinio įnašo dalies arba paskolos (išskyrus sumą, kurios išmokėjimas buvo sustabdytas dėl atšaukimo⁸) išmokėjimą.

Atšaukimas, apie kurį sužinoma ne iš mokėjimo prašymo

Komisijai apie atšaukimą sužinojus ne iš mokėjimo prašymo, Komisijos tarnybos nelauks, kol bus pateiktas kitas mokėjimo prašymas, ir nedelsdamos pradės techninį dialogą su atitinkama valstybe nare, kad nustatytų, ar atšaukimas atliktas. Jei vykdant šį techninį dialogą gautais paaiškinimais patvirtinama atšaukimo rizika, Komisija turėtų raštu informuoti valstybę narę apie tai, kad Komisija mano, jog atšaukimas atliktas (arba galėjo būti atliktas), ir paprašyti per vieną mėnesį pateikti pastabas. Tokį vertinimą atlikus nevykdant mokėjimo prašymo procedūros, valstybei narei atšaukimo klausimui išspręsti būtų suteiktas ilgiausias galimas laikotarpis. Šiuo atžvilgiu valstybė narė žinotų Komisijos nuomonę ir, jei iki pateikdama kitą mokėjimo prašymą ji nesiimtų taisomųjų veiksmų, dalis kito mokėjimo būtų pagal sustabdyta pirmiau nurodytą procedūrą.

---

⁷ Pagal tą komunikatą didžiausia vertė negali viršyti visos dalinio (-ių) mokėjimo (-ų), kuria (-iems) priskiriamos atšauktos tarpinės reikšmės, sumos, išskyrus atvejus, kai nepasiekiamos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės, susijusios su valstybės narės kontrolės sistema.

⁸ Prireikus sumų išmokėjimas taip pat gali būti sustabdytas atliekant mokėjimą pagal vėlesnius mokėjimo prašymus (jei su vertinamu mokėjimo prašymu susijusi dalinio mokėjimo suma yra mažesnė už sumą, kurios išmokėjimas turėtų būti sustabdytas).

Priedėlis. Teisės nuostatos

EGADP reglamento 24 straipsnio 3 dalis:

Komisija preliminariai, nepagrįstai nedelsdama, bet ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo gavimo įvertina, ar patenkinamai pasiektos 20 straipsnio 1 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime išdėstytos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės. Patenkinamas tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimas suponuoja, kad atitinkama valstybė narė neatšaukė priemonių, susijusių su pirmiau tinkamai pasiektomis tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis.

Finansavimo susitarimo 6 straipsnio 4 dalis:

Komisija gali paprašyti papildomos informacijos ir (arba) atlikti tikrinimus ir patikras vietoje, kad patikrintų, ar pasiektos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės, be kita ko, ar anksčiau patenkinamai pasiektos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės nėra atšauktos.

Veiklos susitarimų 2.2 punktas:

<...> Pagal EGADP reglamento 24 straipsnio 3 dalį, patenkinamas tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimas suponuoja, kad valstybė narė neatšaukė priemonių, susijusių su pirmiau tinkamai pasiektomis tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis. [Valstybė narė] praneša Komisijai apie visus dokumentų, įtrauktų į I priede nurodytą tikrinimo mechanizmą, kurį taikant buvo atliktas tas vertinimas, pakeitimus, kurie yra svarbūs ir galėtų daryti poveikį tokiam vertinimui arba būsimų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių vertinimui.

Valstybės narės mokėjimo prašymo raštas:

Patvirtiname, kad priemonės, susijusios su anksčiau patenkinamai pasiektomis tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis, nebuvo atšauktos.